

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 1S/25/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4019200275
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Davala, Ph.D., LL.M.
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:4019200275.6

Uznesenie

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobkyne: A. B., trvale bytom: C. XX, XXX XX D., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, zastúpená: POLÁČEK PARTNERS s. r. o., so sídlom Hurbanovo nám. 1, 811 06 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 568 124, proti žalovanému: Obec Hokoľce, so sídlom Hokoľce 151, 935 84 Hokoľce, za účasti: Krajská prokuratúra v Nitre, so sídlom Damborského 1, 949 66 Nitra, o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného č. 516/2018, 52/2019 zo dňa 01.04.2019, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu o d m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.
- III. Krajskej prokuratúre v Nitre sa právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

I.

Priebeh súdneho konania

1. Žalobkyňa podala na Krajský súd v Nitre žalobu o preskúmanie zákonnosti opatrenia orgánu verejnej správy zo dňa 03.06.2019 (ďalej len „žaloba“), ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti opatrenia žalovaného č. 516/2018, 52/2019 zo dňa 01.04.2019, nazvané ako Žiadosť o vykonanie zmeny zápisu v knihe narodení - odpoveď (ďalej len „napadnuté opatrenie“). Napadnutým opatrením bolo žalobkyni oznámené, že žalovaný ako matričný úrad nebol oprávnený vykonať zmeny zápisu v knihe narodení žalobkyne tak, ako to vyplynulo z upozornenia prokuratúry, pretože rozsudok Okresného súdu Levice č. k.: 8P/205/2004-17 zo dňa 08.10.2004 (ďalej len „rozsudok o určení otcovstva“) bol vynesený na základe trestného činu konajúcej sudkyne. Rozsudok Okresného súdu Levice o určení otcovstva tak bol získaný trestným činom a výrok tohto rozsudku je v rozpore so zákonom, je neurčitý, nejasný, a preto bol nevykonateľný. Žalobkyňa považovala napadnuté opatrenie za nezákonné, a preto navrhla jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

2. K žalobe sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 26.08.2019, pričom zotrval na napadnutom opatrení a zosumarizoval konanie pred orgánom verejnej správy.

3. Do súdneho konania oznámením zo dňa 15.08.2019 vstúpila Krajská prokuratúra v Nitre. K žalobe sa vyjadrila podaním zo dňa 16.09.2019, pričom uviedla, že rozsudok o určení otcovstva nebol a nie je spôsobilý na zápis do matriky, pričom navrhla žalobu zamietnuť.

4. V konaní sa následne vyjadrili účastníci konania, ktorí zotrvali na svojej predchádzajúcej argumentácii.

5. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 11S/34/2019-232 zo dňa 16.06.2021 žalobu zamietol. Voči tomuto rozsudku podala žalobkyňa včas kasačnú sťažnosť, na podklade ktorej vydal Najvyšší správny

súd Slovenskej republiky rozsudok č. k. 3Svk/1/2022 zo dňa 27.10.2023, ktorým rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/34/2019-232 zo dňa 16.06.2021 zrušil a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie. Kasačný súd uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a zastal názor, že žaloba bola podaná proti spôsobilému predmetu prieskumu – napadnutému opatreniu a bola podaná včas.

6. Kasačný súd vo svojom rozsudku ako obiter dictum dal správne mu súdu do pozornosti, že právny poriadok Slovenskej republiky nie je bezhodnotový, práve naopak a každé jedno oprávnenie či povinnosť fyzickej a právnickej osoby majú svoj účel, na ktorý je potrebné prihliadať. S ohľadom na špecifiká prejednávaneho prípadu by mal správny súd v ďalšom konaní tiež zvážiť, či sú dané dôvody na odmietnutie žaloby podľa § 5 ods. 12 v spojení s § 28 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), a teda, či sú v predmetnej situácii splnené podmienky na aplikáciu zákazu zneužitia práva. Aplikáciu týchto ustanovení ponechal kasačný súd na zvážení správneho súdu.

7. K rozsudku kasačného súdu, presnejšie k časti obiter dictum, sa vyjadrila žalobkyňa podaním zo dňa 24.01.2024, pričom vyjadrila nesúhlas s touto časťou a Krajská prokuratúra v Nitre podaním zo dňa 24.05.2024, ktorá s touto časťou vyjadrila súhlas a navrhla žalobu odmietnuť.

II.

Aplikované právne predpisy

8. Podľa § 493e SSP, v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

9. Podľa 5 ods. 3 SSP, pri rozhodovaní správny súd dbá na ochranu zákonnosti a verejného záujmu.

10. Podľa § 5 ods. 12 SSP, správny súd výnimočne neposkytne ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby, ak nimi podaný návrh sleduje zjavné zneužitie práva.

11. Podľa § 28 SSP, správny súd môže výnimočne odmietnuť žalobu fyzickej osoby a právnickej osoby, ktorá má zjavne šikanózný charakter alebo ktorou sa sleduje zneužitie práva či jeho bezúspešné uplatňovanie. Správny súd môže tiež sankcionovať procesné úkony účastníkov konania, ktoré slúžia na zneužitie práv, najmä na prieťahy v konaní.

12. Podľa § 131 SSP, správny súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Správny súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Správny súd je tiež viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, rozhodnutím o osobnom stave a o vzniku alebo zániku spoločnosti. Rozhodnutím o priestupku a inom správnom delikte je správny súd viazaný len, ak takéto rozhodnutie nie je predmetom samotného konania.

13. Podľa § 397 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak bolo rozhodnuté v neprospech strany v dôsledku trestného činu sudcu, iných subjektov konania alebo inej osoby zúčastnenej na konaní.

14. Podľa § 400 CSP, žalobu na obnovu konania môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané

15. Podľa § 403 ods. 1 CSP, žaloba na obnovu konania sa podáva v lehote troch mesiacov, odkedy sa ten, kto podal žalobu na obnovu konania, mohol dozvedieť o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ho mohol uplatniť.

16. Podľa § 403 ods. 2 CSP, žaloba na obnovu konania sa podáva najneskôr v lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

17. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

III.

Posúdenie správnym súdom

K skutkovým okolnostiam prípadu

18. Správny súd v prvom rade zosumarizuje skutkové okolnosti, zistené z administratívneho spisu, ktoré neboli zo strany účastníkov konania sporné:

· žalobkyňa podala žiadosť o vykonanie zmeny zápisu v knihe narodení zo dňa 27.11.2018 (ďalej aj „žiadosť“), pričom podkladom na zápis do knihy narodení bol právoplatný rozsudok o určení otcovstva, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.10.2004. Rozsudkom o určení otcovstva bolo určené, že otcom žalobkyne je nebohý C. E., zomrelý dňa 21.12.1944,

· žalovaný vydal napadnuté opatrenie, ktorým nevyhovel žiadosti žalobkyne o vykonanie zmeny zápisu v knihe narodení.

19. Zo spisu mal správny súd ďalej za preukázané, že Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 3To/67/2010-1468 zo dňa 12.05.2011 (ďalej len „trestný rozsudok“) uznal JUDr. Evu Koczanovú za vinnú, že ako sudkyňa Okresného súdu Levice počas výkonu svojej funkcie (i) v rozpore so základnou povinnosťou sudcu, podľa ktorej pri výkone funkcie sudcu sa musí zdržať všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé a spravodlivé rozhodovacie a súdov a (ii) v zjavnom rozpore s § 1, § 2, § 3, § 19, § 84, §120 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) a § 51 ods. 1, § 54 ods. 1, odsek 2, § 55, § 56 Zákona o rodine o. i. v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/205/2004, týkajúcom sa navrhovateľky – žalobkyne proti odporcovi C. E., o návrhu na určenie otcovstva, doručeného Okresnému súdu Levice 11.08.2004, rozhodla tak, že nebohý C. E., zomrelý dňa 21.12.1944, je otcom žalobkyne. Krajský súd Nitre konštatoval úmyselnú formu zavinenia, porušujúc základné povinnosti sudcu, sudkyňa akceptovala návrhy účastníkov konania, hrubo porušila procesnoprávne a hmotnoprávne ustanovenia, podľa ktorých bol sudca povinný sa riadiť pri rozhodovaní v takýchto prípadoch, a to do takej miery, že deklasovala procesný postup justičného orgánu, ktorý zastupovala a svojimi rozhodnutiami v troch prípadoch určila otcovstvo napriek tomu, že v prípadoch určenia otcovstva bol vždy v knihe narodení zapísaný otec a k zapretiu otcovstva v matrike zapísaného otca nedošlo. Vychádzajúc zo súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa v čase podania žaloby mala vedomosť o trestnom rozsudku.

20. Žalobkyňa podala voči napadnutému opatreniu žalobu, pričom uviedla, že rozsudok o určení otcovstva je právoplatný, je pre žalovaného záväzný a nebol zrušený. Žalobkyňa súčasne poukázala na to, že rozsudok o určení otcovstva nebol predmetom obnovy konania, nebol zrušený a už ani zrušený byť nemôže, pretože nie sú na to splnené zákonné podmienky. Žalobkyňa poukázala na to, že výrok rozsudku o určení otcovstva je spôsobilý na zápis do matriky a postupom žalovaného došlo k zásahu do práv žalobkyne.

K zneužitiu práva

21. Správny súd konštatuje, že zneužitie práva nemá jednoznačnú a jedinú definíciu. Zneužitie práva však predstavuje prekročenie samotných hraníc práva a znamená „neprávo“ či „bezprávie“ (nie teda protiprávnosť). Realizácia subjektívneho práva sa totiž uskutočňuje vždy v súlade s objektívnym právom alebo subjektívnym právom. Zákaz zneužitia práva je právnym princípom, ktorý má za úlohu zamedziť neželanému účinku. Ide o správanie v súlade s právnymi normami, ale nesleduje ich účel. Pri jeho aplikácii v súdnej praxi je potrebné byť opatrný a rešpektovať ústavnú zásadu práva na prístup k súdu, pretože iný výklad by znamenal odopretie spravodlivosti (denegatio iustitiae). Je však potrebné zdôrazniť, že tak, ako štát ani jednotlivec sa nesmie dopúšťať činov, ktorými by nadmerne obmedzoval

(svoje alebo cudzie) práva a slobody (k tomu pozri BARICOVÁ, J. a kol. Správny súdny poriadok. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 86). K zneužitiu práva je vhodné poukázať na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Emsland c. Stärke. V tomto rozhodnutí je definované, aké podmienky musia byť splnené, aby išlo o zneužitie práva. Prvou podmienkou je existencia objektívneho prvku. Podľa rozsudku sa objektívnym prvkom rozumie stav, keď navzdory formálnemu zachovaniu noriem stanovených spoločenstvom nebol dosiahnutý ich účel. To znamená, že dochádza k obchádzaniu účelu právnej normy. Ďalej musí byť splnený subjektívny prvok. Subjektívny prvok zneužitia práva znamená získať výhodu spôsobom, ktorý je právom akceptovaný. Za zneužitie práva je treba považovať konanie navonok dovolené, ktorým má však byť dosiahnutie nedovoleného výsledku (k tomu pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 58/06 zo dňa 15.03.2006).

22. Zneužitie práva tak možno stotožniť aj s nepoctivým správaním, pod ktorým sa rozumie také správanie sa subjektov práva, ktoré síce nachádza oporu v platnom práve, avšak tvrdé uplatňovanie takýchto práv nie je slušné vo vzťahu k ostatným adresátom a recipientom právnej úpravy. Zákaz zneužitia práva teda predstavuje istý materiálny korektív k príliš formalistickému výkladu zákonného textu, ktorý by v konečnom dôsledku poškodzoval práva (prípadne oprávnené záujmy) iných. Ako to uviedol aj kasačný súd v zrušujúcom rozsudku, ak má dôjsť k odmietnutiu správnej žaloby z dôvodu zneužitia práva, musí správny súd posúdiť a zistiť (i) charakter uplatňovaného práva a jeho účel, (ii) postup účastníka konania z hľadiska účelu uplatňovaného práva, (iii) škodu / ujmu na právach iných fyzických osôb, právnických osôb či spoločnosti, a to všetko v celkovom kontexte zistenej výnimočnosti skutkových okolností prípadu. V prípade pochybností však nemožno uplatniť postup odmietnutia žaloby z dôvodu zneužitia práva.

Konklúzia vyššie uvedených východísk

23. Na podklade vyššie uvedeného tak správny súd pristúpil k posúdeniu podmienok, ktoré ustálila súdna prax, ako aj právna teória vo vzťahu k aplikácii zákazu zneužitia práva, a to vo vzťahu k prejednávanej veci.

24. K prvej podmienke, teda k charakteru uplatňovaného práva a jeho účelu správny súd uvádza, že žalobkyňa sa domáha zrušenia napadnutého opatrenia, ktorým jej bolo oznámené, že k vykonaniu zmeny zápisu v knihe narodení nedôjde, a to aj napriek existencii právoplatného rozsudku o určení otcovstva, pričom tento rozsudok bol vydaný v dôsledku úmyselného trestného činu, za ktorý bola príslušná sudkyňa uznaná za vinnú, a to trestným rozsudkom.

25. Správny súd mal z administratívneho spisu a súdneho spisu za preukázané, že žalobkyňa, viediac (i) o trestnom rozsudku (poukázala naň aj v žalobe) a o právoplatnom odsúdení sudkyne za úmyselný trestný čin, ktorá vydala rozsudok o určení otcovstva a (ii) o tom, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku o určení otcovstva bolo konaním, na podklade ktorého bola sudkyňa uznaná za vinnú z úmyselného trestného činu, požiadala o vykonanie zmeny zápisu údajov o otcovi v knihe narodení na podklade rozsudku o určení otcovstva. Žalobkyňa si tak uplatňovala právo (vykonanie zmeny zápisu v knihe narodení), účelom ktorého bola snaha zápisu v knihe narodení, a to na podklade rozsudku o určení otcovstva, ktorý bol vydaný na základe úmyselného trestného činu sudkyne.

26. K postupu žalobkyne tak správny súd uvádza, že žalobkyňa podala žiadosť o vykonanie zmeny zápisu v knihe narodení s nepochybnou vedomosťou o existencii trestného rozsudku (čo nepoprela, naopak to opakovane potvrdila), z ktorého je zrejmé právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin sudkyne vo vzťahu k rozsudku o určení otcovstva.

27. Žalobkyňa však aj v žalobe uviedla, že rozsudok o určení otcovstva nebol predmetom obnovy konania, nebol zrušený a ani byť zrušený už nemôže, pretože na to nie sú splnené zákonné podmienky. Správny súd samozrejme súhlasí, že vo vzťahu k rozsudku o určení otcovstva v čase podania žaloby (a ani v čase podania žiadosti) neboli splnené podmienky na obnovu konania, avšak tu považuje správny súd za potrebné poukázať na podmienky, za ktorých je možné podať žalobu na obnovu konania:

· ako vyplýva z § 397 písm. c) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, žalobu na obnovu konania možno podať proti právoplatnému rozsudku, ak bolo rozhodnuté v neprospech strany v dôsledku trestného činu sudcu – v predmetnom prípade bolo právoplatne rozhodnuté, že rozsudok o určení otcovstva bol

vydaný v dôsledku trestného činu konajúcej sudkyne – pričom takúto žalobu na obnovu konania môže podať strana v neprospech ktorej bol vydaný právoplatný rozsudok (v súlade s § 400 CSP) – v danom prípade C. E., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, pričom k vydaniu rozsudku o určení otcovstva došlo dňa 08.10.2004,

- subjektívna lehota na podanie žaloby na obnovu konania je v súlade s § 403 ods. 1 CSP stanovená v lehote 3 mesiacov od kedy ten, kto podal takúto žalobu na obnovu konania, sa mohol dozvedieť o dôvode obnovy konania alebo odo dňa, keď ho mohol uplatniť – vychádzajúc z administratívneho spisu správny súd uvádza, že pán C. E. z dôvodu svojho úmrtia skôr ako došlo k vydaniu rozsudku o určení otcovstva ani nemohol podať žalobu na obnovu konania v subjektívnej lehote,

- objektívna lehota na podanie žaloby na obnovu konania je v súlade s § 403 ods. 2 CSP stanovená tri roky od právoplatnosti rozhodnutia - vychádzajúc z administratívneho spisu správny súd uvádza, že pán C. E. z dôvodu svojho úmrtia skôr ako došlo k vydaniu rozsudku o určení otcovstva ani nemohol podať žalobu na obnovu konania v objektívnej lehote.

28. Pre odstránenie pochybností správny súd uvádza, že podmienky na obnovu konania boli obdobné aj za účinnosti OSP, pričom § 230 ods. 1 OSP stanovoval 3 mesačnú subjektívnu lehotu, pričom objektívna lehota bola stanovená 3 rokmi. Aj v prípade účinnosti OSP tak nemohol pán C. E. z dôvodu svojho úmrtia skôr ako došlo k vydaniu rozsudku o určení otcovstva podať žalobu na obnovu konania v subjektívnej lehote a ani objektívnej lehote.

29. Na podklade vyššie uvedených skutočností tak správny súd konštatuje, že pán C. E. objektívne nemohol podať žalobu na obnovu konania (dokonca ani odvolanie), keďže v čase vydania rozsudku o určení otcovstva bol už niekoľko rokov po smrti. Teda v prípade, ak žalobkyňa síce uvádza, že tento rozsudok o určení otcovstva nemôže byť zrušený, konštatuje správne okolnosti, avšak opomína dôležitú skutočnosť – pán C. E. nemal ani len minimálnu objektívnu možnosť na podanie riadneho opravného prostriedku a ani na podanie žaloby na obnovu konania. Súčasne je potrebné uviesť, že žalobu na obnovu konania musel podať iba pán C. E. a nie iné osoby v jeho mene. Svoje právo tak nemohol využiť.

30. Teda, v prípade, ak na jednej strane je záujem žalobkyne na vykonanie zmeny zápisu o jej otcovi v knihe narodení na podklade právoplatného rozsudku o určení otcovstva (vydaného na základe úmyselného trestného činu konajúcej sudkyne), a na druhej strane je objektívna nemožnosť pána C. E. podať žalobu na obnovu konania smerujúcu k zrušeniu úmyselným trestným činom poznačeného rozsudku, správny súd nemohol prisvedčiť záujmu žalobkyne, a to z nasledujúcich dôvodov:

- rozsudok o určení otcovstva bol vydaný na podklade trestného činu konajúcej sudkyne, čo potvrdzuje trestný rozsudok. V trestnom rozsudku je priamo konštatované úmyselné zavinenie konajúcej sudkyne vo vzťahu k rozsudku o určení otcovstva. K danému správny súd poukazuje na zásadu, na podklade ktorej totiž platí, že „z nepráva nemôže vzniknúť právo“ (ex iniuria ius non oritur), resp. že sa nemožno dovolávať právnej istoty založenej na neústavnej alebo nezákonnej rozhodovacej praxi orgánov verejnej moci (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/94/2014 zo dňa 24. 06.2015 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III.ÚS 142/2011 zo dňa 05.04.2011). V právnom štáte totiž zásadne nie je možné, aby výsledkom od počiatku nezákonného procesu (v danom prípade na podklade trestného činu konajúcej sudkyne) bol vznik subjektívnych práv. Z nepráva nemôže vzniknúť právo (ex iniuria ius non oritur), pričom sa nemožno dovolávať právnej istoty založenej na neústavnej alebo nezákonnej rozhodovacej praxi orgánov verejnej moci,

- žalobkyňa aj napriek tomu, že nespôsobilá a ani nemala vplyv na úmyselný trestný čin sudkyne, požiadala o vykonanie zmeny zápisu v knihe narodení na podklade rozsudku o určení otcovstva, viediac, že tento bol vydaný následkom trestného činu sudkyne. Žalobkyňa zároveň v žalobe argumentovala, že má vedomosť o tom, že pán C. E., ktorý bol určený za jej otca, je zosnulý a nemá právnych nástupcov, nemôže sa brániť voči rozsudku o určení otcovstva podaním žaloby na obnovu konania,

- pánovi C. E. bolo objektívne znemožnené sa procesne brániť proti rozsudku o určení otcovstva – a to či už podaním riadneho opravného prostriedku alebo podaním žaloby na obnovu konania z dôvodu trestného rozsudku.

31. Správny súd súčasne poukazuje na to, že neušlo jeho pozornosti, že žalobkyňa bola v predchádzajúcej rozhodovacej činnosti kasačného súdu (niekoľko rokov pred podaním žiadosti a žaloby) v jej veciach upozornená na to, že sa nemôže legitímne dovolávať hmotnoprávných dôsledkov, ktoré by mohli byť teoreticky založené právoplatným rozhodnutím súdu, ktoré však bolo získané v dôsledku trestného činu konajúcej sudkyne. Tu správny súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/19/2015 zo dňa 27.07.2016. Kasačný súd uviedol: „krajský súd mal preukázané, že rozsudok Okresného súdu v Leviciach č. k. 8P/205/2004-17 zo dňa 08.10.2004, ktorým Okresný súd Levice určil, že C. E. je otcom navrhovateľky, bol dosiahnutý trestným činom sudkyne, ktorá bola rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 3To/67/2010-1468 zo dňa 12.05.2011 uznaná vinnou zo spáchania trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa, okrem iného aj pre rozsudok č. k. 8P/205/2004-17 zo dňa 08.10.2004. V zmysle ods.1 O.s.p. nemožno zotrvať na rozhodnutí § 135 o osobnom stave v matrike, ktorého podklad na zápis bol dosiahnutý trestným činom, o ktorom existuje právoplatný rozsudok.“ Žalobkyňa tak v čase podania žiadosti a žaloby objektívne vedela o tom, že jej kasačný súd právoplatným rozhodnutím judikoval, že nemožno zotrvať na rozhodnutí o osobnom stave v matrike, ktorého podklad na zápis bol dosiahnutý trestným činom, o ktorom existuje právoplatný rozsudok – jednalo sa o totožný rozsudok o určení otcovstva, o rovnaký trestný rozsudok – žalobkyňa tak napriek existencii rozsudku kasačného súdu tento rozsudok a ním vyslovené právne záväzné názory vedome ignorovala a podala žiadosť a následne žalobu.

32. K poslednej podmienke – k škode / ujme na právach iných fyzických osôb, právnických osôb či spoločnosti, a to všetko v celkovom kontexte zistenej výnimočnosti skutkových okolností prípadu, správny súd odkazuje na vyššie uvedené skutočnosti – (i) objektívna nemožnosť procesnej obrany zo strany pána C. E., (ii) existencia trestného rozsudku, ako aj na (iii) následky, ak by došlo k vykonaniu zmeny zápisu v knihe narodení – žalobkyňa by sa tak stala dedičkou po pánovi C. E., a to na podklade rozsudku o určení otcovstva, ktorý bol vydaný na podklade úmyselného trestného činu sudcu.

33. Sumarizujúco tak správny súd konštatuje, že na naplnenie podmienok pre odmietnutie žaloby podľa § 5 ods. 12 v spojení s § 28 SSP, mal za preukázané:

- rozsudok o určení otcovstva, ktorého zapísania do matriky sa žalobkyňa domáha, bol vydaný v dôsledku trestného činu konajúcej sudkyne - teda v dôsledku zneužitia právomoci verejného činiteľa. Konajúca sudkyňa bola právoplatne uznaná za vinnú z úmyselného trestného činu na základe právoplatného trestného rozsudku,

- z trestného rozsudku vyplýva, že konajúca sudkyňa nezákonne vydala rozsudok o určení otcovstva žalobkyne za stavu, keď právne domnienky otcovstva svedčali inej, v matrike zapísanej osobe (otcovstvo manžela matky), pričom toto otcovstvo manžela matky nebolo zapreté a otcovstvo pána C. E. nebolo preukázané,

- zo žiadosti o vykonanie zmeny zápisu, ako aj zo žaloby (ktorej prílohou je aj trestný rozsudok v predmetnej veci) je zrejmé, že žalobkyňa si je vedomá trestného kontextu predmetného prípadu, teda skutočnosti, že rozsudok o určení otcovstva bol vydaný z dôvodu trestného činu konajúcej sudkyne a nie z dôvodu vyvrátenia právnej reality a preukázania tvrdeného otcovstva objektívnym výsledkom biologického skúmania a aj napriek tomu podala žiadosť a žalobu,

- pán C. E., ktorý bol určený za otca žalobkyne, je zosnulý a nemá žijúcich právnych nástupcov, nemôže a ani sa objektívne nemohol (z dôvodu roku jeho úmrtia) brániť proti rozsudku o určení otcovstva podaním žaloby na obnovu konania, čoho si bola a je žalobkyňa vedomá (uvedeným argumentuje v žalobe) a aj napriek tomu sa domáhala svojho práva na podklade rozsudku o určení otcovstva, ktorý bol získaný v dôsledku trestnej činnosti konajúcej sudkyne,

- žalobkyňa bola už v predchádzajúcej rozhodovacej činnosti kasačného súdu upozornená na skutočnosť (a to priamo vo vzťahu k rozsudku o určení otcovstva), že sa nemôže legitímne dovolávať práva založeného rozhodnutím súdu, ktoré bolo získané v dôsledku trestného činu konajúcej sudkyne a aj napriek tomu postupovala v rozpore s právne záväzným rozhodnutím kasačného súdu, zjavne vedome ho ignorovala a v rozpore s ním podala žiadosť a následne aj žalobu, pričom svoje právo odôvodňovala rozsudkom o určení otcovstva, ktoré bolo získané v dôsledku trestného činu konajúcej sudkyne.

34. Žalobkyňa sa podaním žiadosti a následne aj žaloby snažila dosiahnuť, aby orgán verejnej moci konal podľa formálne právoplatného rozsudku vydaného v roku 2004 na základe trestného činu. Osoba oprávnená z právoplatného rozsudku môže v zásade žiadať jeho vykonanie, resp. sa môže dovoliavať jeho hmotnoprávných dôsledkov. V tomto nie je konanie žalobkyne priamo v rozpore so zákonom. Ak by však orgán verejnej moci vykonal zmenu otcovstva žalobkyne, došlo by nepriamo (a bez súdneho konania) k popretiu otcovstva doterajšieho otca žalobkyne, ktorá by sa zároveň stala v dôsledku trestného činu sudkyne oprávnenou dedičkou po tvrdenom otcovi zomrelom v roku 1944. Takéto dôsledky by odporovali ustanoveniam právneho poriadku o štátnej evidencii o osobnom stave fyzických osôb, ktoré sa narodili alebo zomreli, vrátane evidencie rodičov dieťaťa, ako aj ustanoveniam právneho poriadku o práve oprávnených dedičov nadobúdať majetok po poručiťoch. Konanie žalobkyne by tak svojimi dôsledkami smerovalo k výsledku, ktorý odporuje zákonu, resp. účelu a záujmom, ktoré uvedené ustanovenia právneho poriadku chránia. Vykonaním požadovaného zápisu do matriky by síce nedošlo k priamemu porušeniu právnych predpisov, ale k ich vedomému a zámernému obchádzaniu s cieľom zneužiť právo a získať osobné postavenie (teoreticky oprávňujúce žalobkyňu dedič) na základe dôsledkov trestného činu. Takémuto konaniu žalobkyne nemôže správny súd poskytnúť ochranu tým, že by pripustil prieskum zákonnosti napadnutého opatrenia.

35. Na podklade vyššie uvedených skutočností dospel správny súd k tomu, že v danom prípade sú splnené všetky podmienky na aplikáciu § 5 ods. 12 v spojení s § 28 SSP, a preto žalobu v súlade s § 98 ods. 1 písm. h) SSP odmietol.

36. O práve na náhradu trov konania rozhodol správny súd s odkazom na § 170 písm. a) SSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak žaloba bola odmietnutá. Právo na náhradu trov konania správny súd nepriznal ani Krajskej prokuratúre v Nitre, pretože prokuratúre možno priznať právo na náhradu trov konania len výnimočne, pričom v predmetnom konaní nevzhladol žiadne výnimočné okolnosti.

37. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia (§ 443 ods. 1 SSP v spojení s § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).